

Metody aktywizujące na TI

Obecnie, by bardziej ułatwić proces nauczania stosuje się aktywizujące metody nauczania. Metody te, nie tylko pobudzają uczniów do twórczego działania, ale uczą współpracy z innymi osobami, formułowania sądów i opinii.

Uczniowie lubią lekcje, gdzie nauczyciel stosuje metody aktywne. Są przyzwyczajeni do licznych występów na forum klasy. Metody aktywne pozwalają na ożywienie atmosfery w klasie, a także dają niespodziewane efekty w pracy z uczniami słabymi.

Na TI najczęściej stosuje się następujące metody :

- gry dydaktyczne (symulacje)
- praca w grupach
- projektu

Symulacje należą do gier dydaktycznych. Metoda ta polega na uczestniczeniu w symulowanym wydarzeniu. Wydarzenia, które są przedstawione mają związek z rzeczywistością, naśladują ją lub odtwarzają realia. Uczeń dostaje krótką instrukcję odgrywanej roli i opis okoliczności, w jakich umiejscowimy tą postać. Uczniowie na podstawie charakterystyk przygotowują swoją interpretację zdarzeń. Nauczyciel pełni rolę obserwatora. Korzystając z tej metody na lekcji TI można przeprowadzać symulacje: np. działania programów, transakcji handlowych, wycinków procesów technologicznych. Uczniowie przyjmując określone role i odtwarzając pewne sytuacje uczą się określonych zadań, przedsiębiorczości, szybkiego podejmowania decyzji.

Praca w grupach jest najczęściej występującą metodą na lekcjach TI. Uczniowie dzielą się na grupy, a potem zapoznają się z treścią zadania, które mają do wykonania. Następnym etapem jest znalezienie właściwej odpowiedzi. Uczniowie z poszczególnych grup przedstawiają swoje wnioski nauczycielowi. Ta metoda uczy właściwej organizacji pracy w zespole. Wszyscy w grupie powinni uczestniczyć w zajęciach z jednakowym zaangażowaniem. Przykładem wykorzystania tej metody na TI jest przygotowanie ćwiczeń, które uczniowie wykonują w grupach. Uczniowie korzystają ze swoich pomysłów w trakcie wykonywania zadania. Zmusza się uczniów w ten sposób do pracy twórczej. Często zespoły wykonują ćwiczenia trudniejszym sposobem, bardziej skomplikowanym. Wtedy nauczyciel ogląda efekt pracy uczniów, słucha ich wyjaśnień, ocenia ich wkład pracy, a następnie pokazuje im sposób prostszy.

Metoda projektu obecnie sprowadza się do tego, że zespół uczniów inicjuje, planuje i wykonuje pewne przedsięwzięcie oraz ocenia jego wykonanie.

Można przyjąć, że obecnie projekt, to metoda nauczania, której istota polega na tym, że uczniowie realizują określone zadanie w oparciu o przyjęte wcześniej założenia.

Projekt ma wiele cech odróżniających go od innych metod nauczania:

- interdyscyplinarność
Wykonanie projektu wymaga od uczniów samodzielnego opanowania wiedzy z zakresu wielu przedmiotów nauczania. Dobry projekt powinien dawać możliwości poszerzenia tematu badań i stawianie dalszych pytań.
- progresywistyczna rola nauczyciela
W metodzie projektu nauczyciel musi przyjąć trudniejszą rolę – przewodnika, życzliwego doradcy, sternika procesami grupowymi.
- podmiotowość ucznia
Uczeń staje się centralną postacią procesu kształcenia, on decyduje o kształcie swojej pracy i tempie jej wykonania (w zakresie dopuszczalnych terminów). Realizacja projektu uwzględnia zainteresowania i zdolności ucznia, jego potrzeby i aspiracje.
- odejście od tradycyjnego sposobu oceniania
Nauczyciel musi szczegółowo opracować kryteria oceny poszczególnych etapów pracy i rodzajów aktywności uczniów, podać, co podlegać będzie ocenie. Może sporządzić i prowadzić arkusz oceny dla każdej grupy. Ważnym elementem procesu oceniania jest samoocena i wzajemna ocena uczniów, dlatego nauczyciel, jeśli chce, może poprosić uczniów o przygotowanie krótkich sprawozdań na temat współpracy. Uczniowie powinni uczestniczyć w ocenie swojego projektu.

Metody aktywizujące pobudzają uczniów do twórczego myślenia, do rozwiązywania samodzielnie zadań, nawet drogą okrężną. Działanie jednak powoduje, że uczniowie rozwijają się i uczą. Nauczyciel jest obserwatorem, który pomaga zespołom w naprowadzeniu na poprawne rozwiązanie zadanego problemu. Zachęcam do stosowania powyższych metod.

Dorota Gruszczyńska

Bibliografia

red. M. Mikołajczyk, Udane projekty nie tylko z matematyki, PWN, Warszawa 2002.

E. Brudnik, A. Moszyńska, B. Owczarska, Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie - przewodnik po metodach, Zakład Wydawniczy SFS, Kielce 2000.